

Fortællestof og Historie

Fortællestoffet er en vigtig del af undervisningen i de første klasser. Her stifter børnene bekendtskab med gamle eventyr, sagn og myter, som er en betydningsfuld del af vores kulturarv. Endvidere berører fortællingerne alment menneskelige spørgsmål som poetiske billeder, så eleverne kan spejle deres egen udvikling i dem. Ved at leve sig ind i fortællingernes billedverden, får børnene desuden næring til at udvikle en rig og levende tænkning. Der fortælles frit af læreren for klassen.

1. klasse

Fortællestoffet er her de gamle folkeeventyr. Der fortælles både nordiske eventyr og eventyr fra Grimms samling. Desuden kan der suppleres med eventyr fra andre kulturkredse.

Eventyrene rummer side om side væsner både fra den almindelige, sansbare verden som f. eks. konger, prinser og prinsesser, tiggere, hyrder, håndværkere, dyr af forskellig slags, og væsner fra det overnaturlige som hekse, trolde, feer, nisser osv. Disse forskellige "virkeligheder" lever side om side, flettet ind i hinanden i folkeeventyrene, og derved afspejler de børnenes bevidsthedsform. Helheden, hvor der er plads til et frugtbart samliv mellem realitet og fantasi, er det vigtigt at komme til en oplevelse af.

2. klasse

I 2. klasse er der to emner for fortællestoffet. Det ene er de gamle dyrefabler, f. eks. fortællingerne om Mikkel Ræv. I de fortællinger billedliggøres den side af den menneskelige udvikling, som er knyttet til sanserne og drifterne.

Samtidig fortælles de gamle legender, der beskriver forskellige helgeners kamp for at følge deres ønske om at tjene det højeste. Centralt står fortællingerne om Frans af Assisi. Disse fortællinger danner en kontrast til dyrefablerne.

Sammen udgør de to fortælle typer en helhed og afspejler den evige kamp mellem den ideelle stræben og fristelsen til at give efter for sine svagheder eller ensidigheder, som altid foregår i os alle.

3. klasse

I tredje klasse fortælles der fra Det gamle testamente. Vægten lægges på Skabelsesberetningen, på paradisuddrivelsen og på de store patriarker. Disse fortællinger har i sig en billedgørelse af den sjælekamp, som eleverne aldersbetinget gennemlever i løbet af 3. klasse, og som før i tiden blev kaldt "trodsalderen". Gennem deres udvikling forlader de den uskyldige tilstand, der kendetegner de første skoleår, og de har brug for at finde deres "indre patriark".

Desuden indgår fortællinger om de gamle oprindelige erhvervsformer og håndværk. Eleverne hører om jord- og skovbrug, om fiskeri, minedrift, dyrehold og jagt. I forbindelse hermed kan der indlægges en periode, hvor klassen aktivt forsøger sig som håndværkere, f. eks. husbyggere eller jordbrugere.

Fortællestoffet her danner en begyndende overgang til historieundervisningen og geografiundervisningen.

4. klasse

Fortællestoffet i 4. klasse kommer fra den nordiske mytologi. Eleverne hører de gamle sagn om Odin og Tor, om Balders død og Ragnarok, og i forbindelse hermed reciterer de fra den gamle nordiske litteratur, f.eks. Vølvens Spådom, og de lærer stavrimene at kende.

5. klasse

I 5. klasse begynder den egentlige historieundervisning. Eleverne hører om de gamle kulturer, som har været: Den gammel-indiske, den persiske og den ægyptisk-kaldæiske. Undervisningen lægger stadig vægt på de gamle sagn og myter, der knytter sig de historiske epoker,.

Derfra gås der videre til den antikke græske kultur. De græske sagn om Iliaden og Odysseus fortælles, og hele den efterfølgende opblomstring skildres i levende, brede billeder. Fordybelsen i den græske skønhedsans, sans for harmoni og den klare tænkning er vigtige elementer.

I tilgift hertil kan man tage de gamle danske historiske sagn, som man kender dem hos Saxo, op. Ligeledes kan det være tid for bl.a. fortællingerne om ridderne om det runde bord.

6. klasse

Hovedemnet for 6. klasses historieundervisning er Romerriget. Den enkelte personligheds viljeskraftige indsats, hele den kamp og strid, der ligger bag dannelsen af den romerske stat, og det nye menneskelige princip: loven, skabt af mennesker for at opfylde retfærdighed for den romerske borger, skildres indgående.

I Rom grundlagdes også den kristne kirke, og en skildring af udviklingen fra de første menigheder, der levede deres skjulte liv i katakomberne, til den triumferende og magtfulde kirke, der spillede så stor en rolle gennem hele middelalderen, kan indgå i stoffet. I den forbindelse kan der gives en skildring af klosterlivet, riddervæsenet, korstogene og kampen mellem kejser og pave.

7. klasse

Renæssancen er i 7. klasse det helt centrale tema. En række betydningsfulde skikkelser, som er med til at forme denne overgangstid fra middelalderen til nyere tid, skildres gennem deres biografier. Marco Polo, Henrik Søfareren, Columbus, Jeanne d'Arc, Johan Gutenberg, Brahe, Kepler, Galilei og Luther er betydningsfulde skikkelser. Opdagelsesrejser, hvor grænserne søges sprængt, videnskabens udvikling, som udfordrede erkendelsesgrænserne, reformationen, som udfordrede kirkens autoritet, alle disse områder udgør kernestoffet.

8. klasse

I 8. klasse undervises der i udvalgte kapitler af verdenshistorien. Der vælges fra perioden fra 1650 til vores tid, og hovedvægten lægges på tekniske opfindelser, industrialismens og handelens udvikling og de afgørende konsekvenser, det har fået for samfundets udformning. Der tages temaer op som f.eks. transportens udvikling i lyset af jernbanen, skibene og senere bilen og flyet. Urbaniseringen og dens følger tages op: Boligforhold, kostforhold, energiforbrug. Det økonomiske livs udvikling skildres i lyset af årsag-virkning.

I den forbindelse kan store historiske begivenheder tages op, f. eks. den franske revolution eller den amerikanske borgerkrig, men det kan måske også med held gemmes til 9. klasse